

TLAČOVÁ SPRÁVA č.14 - sezóna 2018/2019

Arnolf a Agnesa o Molièrovej Škole žien

Veršované dialógy klasika komédie rozohrajú v titulných postavách Ivan Krúpa a Alena Ďuránová

Titulné postavy žiarlivca Arnolfa a jeho vyvolenej mladej Agnesy v klasickej komédii Jeana B. Molièra Škola žien, ktorá bude mať na Malej scéne Štátneho divadla Košice premiéru v piatok 18. januára 2019, hrajú Ivan Krúpa a Alena Ďuránová. Hovorili sme s nimi nielen o tom, ako sa hrá vo veršoch, ale aj o tom, v čom je Molièrov text starý vyše 350 rokov aktuálny aj v dnešnej dobe.

Ivan Krúpa: Arnolfovía sa nám tu množia geometrickým radom

Molière, považovaný za majstra komédie, napísal svoje hry vo veršoch. Je to určite aj výzvou pre hercov. Bola príprava na postavu Arnolfa náročnejšia a iná?

Hranie vo veršoch je zaujímavé tým, že význam každej repliky je treba veľmi pozorne hľadať v tom konkrétnom zoskupení slov. Ale musím povedať, že ja verš, ako taký, milujem. Veľmi rád hrám vo verši a tých príležitostí zahrať si zveršovaný text je v týchto časoch plných realizmu a podobných záležitostí veľmi málo. Vždy je to pre herca veľká výzva podať ten verš tak, aby neotravoval diváka, aby z neho vyšiel ten význam, ktorý z neho vyjsť má. Ale keď sa to podarí, je to niečo úžasné a nádherné.

Postava Arnolfa je patrí medzi najväčšie klasické divadelné postavy a je aj darčekom k Vášmu životnému jubileu....

... Jožko Stražan hovorí: to je tak, ako keby baníkovi povedali: Máš sviatok, môžeš sfárať päťkrát navyše.

Na aké miesto v obľúbenosti spomedzi desiatok postáv, ktoré ste v divadle stvárnil, sa Arnolf zaradil?

Nedá sa to presne povedať. Ja nedelím postavy na obľúbené a neobľúbené. Ku každej postave si človek musí nájsť vzťah. Je to nádherná postava, je to obrovská výzva. Na tejto postave je veľmi zaujímavé to, že Molière sa z obrovského nadhľadu dokázal pozrieť na svoj vlastný život. Arnolf má v sebe mnohé autobiografické črty svojho autora, keďže on sa takisto snažil o lásku omnoho mladšej ženy. Jeho sebareflexia bola natoľko úžasná a natoľko vyvinutá, že bol schopný si sám zo seba urobiť takúto obrovskú srandu.

Čím je žiarlivec Arnolf blízky a čím naopak vzdialený Ivanovi Krúpovi?

Arnolf mi nie je blízky takmer ničím. Je to egocentrický a narcistický chlap, taký naničhodník, ktorý si myslí, že dokáže spútať aj city ženy. To sa nepodarí nikomu na svete. Ani peniazmi, ani rozumom, ani mocou, jednoducho ničím. Žena je samostatná jednotka, s ktorou si chlap neporadí, keď to ona nebude chcieť.

Molièrov text vznikol pred vyše 350 rokmi. Čím môže osloviť súčasného diváka? Nájde aj dnes medzi nami Arnolfov či iné postavy a postavičky z Molièrovej Školy žien?

Ja mám pocit, že Arnolfovia sa nám tu množia geometrickým radom. A najsmutnejšie na tom je to, že oni si to neuvedomujú. V tom sú v obrovskej nevýhode oproti Molièrovi. A o to komickejšie potom pôsobia.

Aké bolo skúšobné obdobie. Atmosféra skúšok totiž často predurčuje konečný výsledok?

Bolo to jedno z najlepších skúšobných období, aké som v divadle zažil. Robilo sa vo vynikajúcej atmosfére a nezostáva nám nič iné len dúfať, že sa to odrazilo aj na výsledku. Každý, počnúc režisérkou, dramaturgom či scénickým výtvarníkom, prinášal obrovské množstvo pozitívnej energie a bol by som veľmi šťastný, keby sa táto energia preniesla aj do hľadiska.

Alena Ďuránová: Milujem džentlmenov a distingvované ženy

Molière, považovaný za majstra komédie, napísal svoje hry vo veršoch. Je to určite aj výzvou pre hercov. Bola príprava na postavu Agnesy náročnejšia a iná?

V mojom prípade je to o tom, že sa chvalabohu rýchlo učím texty, nemám s tým nejaký problém. Prvý zádrhel som zažila pri Mojich babách, kde boli niekoľkostranové monológy. Teraz prišiel molièrovský verš. Určite netvrdím, že som sa nad tým netrápila a že som náš osemstranový dialóg s Ivanom Krúpom netočila každý deň aj pri „plotni“ ako sa vraví, aby som to nejako zvládla. Ale musím pochváliť režisérku Adku Totikovou aj dramaturga Miška Baláža, ktorý ten text tak nádherne vyškrtali a vyčistili, že je absolútne jasný a jednoduchý, a tým pádom sa aj verše učili relatívne ľahko.

Je vám postava Agnesy niečím blízka a čím naopak vzdialená?

Myslím si, že nie som až tak jednoduchá ako ona. Nebola som zatvorená v kláštore, vychovávaná mníškami, ani si ma neukradol žiaden starší muž, nezavrel ma do „pivnice“, aby som nevidela vonkajší okolitý svet a vyrastala podľa jeho pravidiel a plánov. Určite som nikdy na tom nebola tak, aby som vedela len piecť, šiť a pliesť. V tomto smere mi je veľmi vzdialená, lebo som nikdy nebola v takomto mužskom väzení. Ale blízka mi je jednoducho tým, že je normálnym dievčaťom, ktoré túži po láske a slobode. Predstavenie sa síce volá Škola žien, ale možno by mu mohol slušať aj názov, v ktorom by sa odzrkadlilo to, že nad prírodou, pudmi a láskou nikto nezvítazí.

Molièrov text vznikol pred vyše 350 rokmi. Čím môže osloviť súčasného diváka? Nájde sa aj dnes medzi nami Arnolfov, Agnesy či iné postavy a postavičky z Molièrovej Školy žien?

Možno nenájde sa rovnaké postavičky v živote, ale určite je nám ten text blízky tým, že aj dnes tu máme vzťahy, v ktorých je muž starší a žena mladšia. A povedzme si úprimne: Všetci by sme chceli, aby náš partner, bez ohľadu na vek a výchovu, fungoval podľa našich pravidiel a podľa toho, ako by sme chceli my. A keďže to chceme aj my ženy, aj vy muži, tak potom prichádzajú stresy, lebo sa nejako nevieme stretnúť a robíme si zlobu v tom, že sa predháňame v tom, kto koho prerobí na svoj obraz respektíve v tom, či majú ženy poslúchať mužov, alebo muži ženy.

Molièrova klasika sa vrátila po viac ako pätnástich rokoch. Bolo v niečom nové či iné skúšobné obdobie. Atmosféra skúšok totiž často predurčuje konečný výsledok...

Pravdou je určite to, že som sa s klasickým textom stretla po dlhšej dobe. Ale myslím, že za všetkých kolegov môžem povedať, že sme sa od prvej čítačky nasmiali neuveriteľným spôsobom pri čítaní, hľadani charakterov, budovaní situácií. Robili sme si z toho neuveriteľnú srandu a bolo to veľmi vtipné. Za seba môžem povedať, že som veľmi rada, že sa vrátila klasika nielen, čo sa týka textu, ale aj scény či kostýmov. Mne sa to páči aj v tom, že v čase, keď Molière hru napísal, si ľudia dovolili veľmi málo v oblasti fyzického prejavu, ale znamenalo to veľmi veľa. Dnes je bozkávanie ruky či vejárikovanie považované za trápnosť, ale mne sa tieto prejavy, ktoré sa dnes už veľmi nenosia páčia. Ja milujem mužov, ktorí dokážu byť gentlemanmi a ženy, ktoré sú v svojich prejavoch distingvované.

Škola žien. Vyškoliť ste napokon tých mužov?

Povedala by som to tak, že muži majú naozaj čo robiť, aby nejakým spôsobom vyhrali respektíve sa aspoň dotiahli na ženy. Tak ako to väčšinou býva.

11.1.2019

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR